

Igehirdetés

Március 12., Zwolle

Jakab 3:13-18

Lekció: 3Móz 4:27-35

„Ugye megmondtam.” „Igazam volt.” „Te ezt nem tudhatod.” Hányszor mondtál ilyesmit az elmúlt héten? Vagy ha nem is mondtad ki, mikor gondoltad?

Ma már mindenkinek a saját igaza a bölcsessége, és talán még gyakoribbá vált a másikat hazugnak vagy hiszékenynek bélyegezni. Ez pedig meglátszik az emberi kapcsolatokon: neheztelés, lenézés, kioktatás, veszekedés. Amikor mindenki bölcs, mindenki okos, mindenki politikai szakértő, közgazdász vagy éppen háború-szakértő, könnyen egymásnak esik ez a sok „bölcs” ember. Mindnyájan meg tudjuk mondani a többieknek, hogy mi miért vagyunk bölcsök és ők miért ostobák.

Ebben az igeszakaszban Jakab, a levél írója mindenkit megszólít, aki bölcs, és értelmes. Természetesen mindnyájan megszólítva érezzük magunkat, nem?

Jakab viszont arra szólít fel minden bölcsöt, hogy a magatartásával bizonyítsa bölcsességét. Bár sokan vallják magukat bölcsnek, a magatartásuk és a tetteik alapján válik el, milyen is az ő bölcsességük.

Jakab rámutat, hogy kétféle bölcsesség van. Ezt a két fajtát pedig az eredményeik alapján tudjuk megkülönböztetni.

Az egyik a viszálykodást szító „bölcsesség” földi, testi és ördögi. Erős jelzők. És Jakab itt nem áll meg. Azzal folytatja, hogy az ilyen fajta bölcsesség mindenféle gonosz tettekhez vezet. Itt is, mint ahogy Jakab egész levelében felfedezhetjük a gondolatok és tettek közötti ok-okozati összefüggést. Mutasd meg nekem a hitedet cselekedetek nélkül, én is meg fogom neked mutatni cselekedeteim alapján a hitemet.” (2:18) – írja Jakab egy korábbi szakaszban.

Tehát azt, hogy ki bölcs és okos, élete mutatja meg. Nem az ember szavai, a megnyert vitái, hanem a cselekedetei döntenek el. Ezek alapján tudjuk megkülönböztetni a két féle bölcsességet is. A földi bölcsesség a földi életben fontos játszmákban próbál győzelmet aratni. Bizonyítani a többi embernek a saját alkalmasságát, képességeit, akár felsőbbrendűségét. Ennek eredménye viszont a viszálykodás, dicsekvés és zűrzavar. Egyetlen kioktató megjegyzés is tönkre tudja tenni a hangulatot a vacsoraasztalnál. És vajon tényleg annyira fontos kijavítani egy apró tévedést, minthogy inkább szeretettel végighallgassuk a másikat? Vagy amikor a munkahelyen vagy iskolában a másik kárára akarunk okosnak tűnni, megéri az ezért járó elismerés azt, hogy egy másik embernek szenvedést okozunk?

De ez az ige nem csupán arra hív, hogy ne viszálykodjunk, kérkedjünk, ellenségeskedjünk. Akkor Jakab csak megírta volna, hogy viselkedjünk rendesen. Itt többről van szó. Arra hív, hogy magát a bölcsességről való fogalmunkat vizsgáljuk felül.

Nézzük meg, hogy milyen a „másik”, felülről jövő bölcsesség.

„A felülről való bölcsesség először is tiszta, azután békeszerető, méltányos, engedékeny, irgalommal és jó gyümölcsökkel teljes, nem részrehajló és nem képmutató.” (3:17)

Felülről való, a mennyből, Istentől érkezik ez a bölcsesség.

Ez azt is jelenti, hogy éppen úgy Isten ajándéka, mint a hit. Nem az ember szerzi, gyűjti a korról és élettapasztalatokkal, hanem kérnie kell. (Jk 1:5) És aki kér, annak Isten „készségesen és szemrehányás nélkül ad.”

És milyen ez a felülről jövő bölcsesség?

Először is tiszta.

Könnyű lenne elsiklani efelett az első jelző felett, hiszen persze, hogy tiszta ez a bölcsesség: Istentől van, a mennyből van, persze, hogy tiszta. De gondoljunk csak akkor az egyenlet másik oldalára: mi, emberek, részesülhetünk egy ilyen tiszta, mennyei bölcsességben?

A felolvasott Ószövetségi szakaszban hallhattuk, hogy csak az léphetett be az Isten jelenlétebe, a sátorba, aki tiszta volt. Ez a tisztaság az Istennel rendezett kapcsolat volt, amikor a bűnökért megbánásként és engesztelésként bemutatták az áldozatot. A tisztaság ára nagy volt: egy állat halála tisztított meg bűneitől egy embert. Bármilyen hiba, törvényszegés jóvátételéért egy ártatlan állat életét kellett kioltani.

Nekünk már nem állatáldozatokot kell bemutatnunk, hogy elkövetett bűneink ellenére megtisztuljunk és Isten színe elé járulhassunk. Értünk Jézus Krisztus halt meg ártatlanul, hogy bűneinket magára véve megtisztítson minket.

Jézus Krisztus tökéletes áldozatával nekünk lehetőségünk van arra, hogy Isten kegyelmét elfogadva ezáltal újra Isten közelségében élhetünk. Mi így lehetünk tiszták. A felülről jövő bölcsesség első jelzője, a tisztaság tehát az Istennel való közelségre és békességre utal.

Ennek a felülről jövő bölcsességnek még rengeteg jelzőjét felsorolja Jakab.

„békeszerető, méltányos, engedékeny, irgalommal és jó gyümölcsökkel teljes, nem részrehajló és nem képmutató”. Képzeljünk magunk elé egy ilyen embert, akire mindezek a tulajdonságok jellemzőek! Valaki, aki nem köt bele mindenbe, valaki, aki igazságos döntéseket hoz és figyelembe veszi mások igényét, valaki, aki megbocsájt, valaki, aki őszinte.

Egy ilyen emberrel szerintem mindnyájan szívesen ápolnánk kapcsolatot. És mindezek a jó tulajdonságok amiatt lehetségesek, mert ennek az embernek először is rendezett kapcsolata van Istennel.

Figyeljünk itt az irányra! Nem azért lehet valakinek kapcsolata Istennel, mert ezeket a tulajdonságokat mind birtokolja, ezzel pedig kiérdemli, hogy Istennel kapcsolatban legyen.

Nem! Az irány pont az ellenkezője annak, mint amire számítanánk. Azért lehet bárki békeszerető, méltányos, engedékeny, irgalommal és jó gyümölcsökkel teljes, nem részrehajló és nem képmutató, mert bűnbocsánatot kért és kapott Istentől, rendezte vele a kapcsolatát és ezért Istentől kapott bölcsességgel és békességgel van jelen a világban.

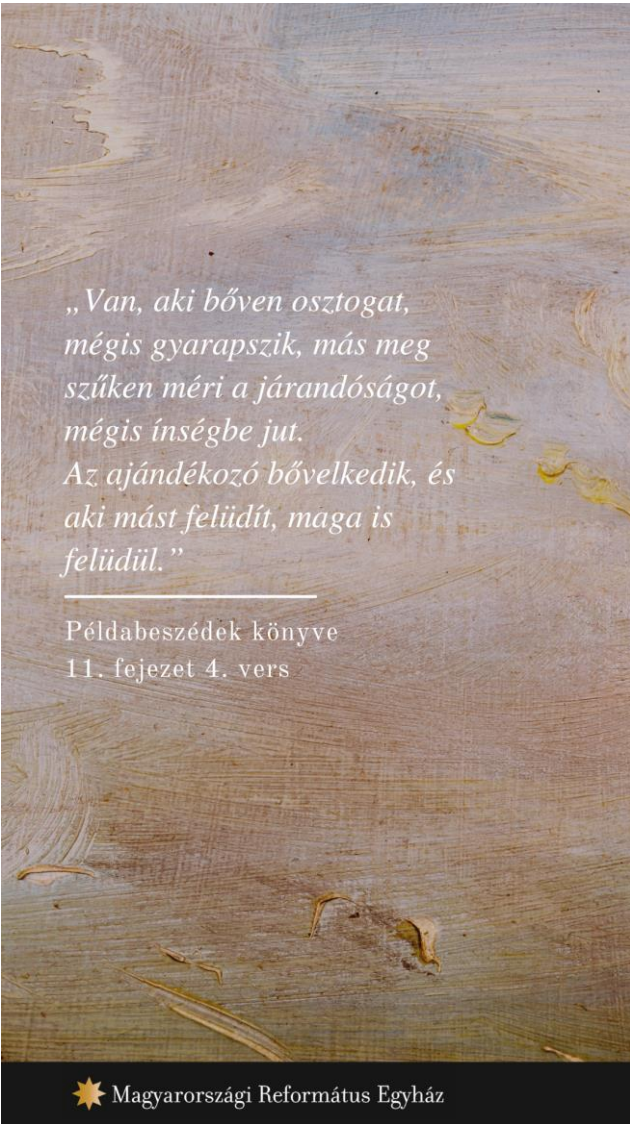
Az Istennel és az emberekkel való békesség nem két különböző dolog. Istennek mindkettőre egy szava van. Viszont két vetülete van ennek a békének. Vertikális vetülete az Isten

megbékélése a világgal Krisztus által. A béke horizontális vetülete pedig az emberek közötti béke, ami nem más, mint Isten békességének megjelenése az emberek szívében és kapcsolatában.

Sajnos a világban körbe tekintve sem ember és Isten között, sem ember és ember között nem teljes és állandó a béke. Újra és újra megszegjük Isten parancsolatait, és megromlik kapcsolatunk embertársainkkal. Még nem teljes és állandó a béke, ez majd csak az Új Teremtésben jön el. Éppen ezért addig ne hagyjunk fel bűnbocsánatért Isten elé járulni, mert Krisztus áldozatáért mi megtisztulhatunk, és kapcsolatban lehetünk vele. És ne szűnjünk meg felülről jövő bölcsességet kérni Tőle, hogy azzal itt a földön az emberek közötti békességen munkálkodhassunk.

Kérjünk felülről jövő bölcsességet hittel és azzal a bizalommal, hogy Isten készségesen és szemrehányás nélkül megadja mindazoknak, akik kérik. Ámen.

Ilosvai Dorottya, Kampen-Zwolle, 2023 márc. 12.

*„Van, aki bőven osztogat,
mégis gyarapszik, más meg
szűken méri a járandóságot,
mégis ínségbe jut.
Az ajándékozó bővelkedik, és
aki mást felüdít, maga is
felüdül.”*

Példabeszédek könyve
11. fejezet 4. vers